

آینه

اطلاعات

سه‌ماه‌ویژه

ابوالقاسم قاسم‌زاده: نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی اسرائیل، چندبار به‌صورت علنی ناراضایتی خود را از امکان امضا توافق ایران و گروه ۵+۱ تا تیرماه، بیان کرده است.... موج جدیدی از «ایران هراسی» بعد از مذاکره لوزان در اروپا و آمریکا از طریق سیاست‌گذاری صهیونیست‌ها و دلارهای نفتی چند کشور عربی در حوزه خلیج‌فارس، کلید خورده است. پرونده هسته‌ای ایران وارد مرحله نهایی تصمیم‌گیری شده و سه ماه آینده (تا دهم تیرماه) را باید به‌صورت ویژه دید. در این مدت، جمهوری اسلامی ایران، در سطح بین‌المللی و در شعاع منطقه‌ای در مرکزیت نگاه‌های رسمی و غیررسمی و در جریان خبرسازی‌های سیاسی– امنیتی قرار داده خواهد شد. شیوه کار و طراحی مقابله اسرائیل در سه ماه آینده، جریان‌سازی منطقه‌ای و بین‌المللی با ترسیم چهره‌ای از همه جمهوری اسلامی ایران است که قدرت آن همه کشورها را در منطقه تهدید می‌کند! و امنیت دولت‌ها را به هم می‌ریزد.... هر دو طرف می‌دانند که ظرف زمانی سه ماه آینده بسیار حساس شده است. اوپاما تا چند هفته دیگر، دولت‌های عربی عضو شورای همکاری خلیج‌فارس را به واشنگتن دعوت کرده است تا «کمپ دبیود» با آنها ملاقات و گفت‌وگو داشته باشد. اوپاما می‌گوید، دولت‌های عربی متحد آمریکا در خاورمیانه باید اطمینان پیدا کنند که همچنان از حمایت‌های دولت آمریکا برخوردار خواهند بود و نتیجه نهایی مذاکره با ایران و دستیابی به «توافق جامع» نه تنها برای آنها تهدید امنیتی نخواهد بود، بلکه موجب ثبات امنیتی قوی‌تر در حوزه خلیج‌فارس و خاورمیانه خواهد شد. در مقام رصد شرایط سیاسی کنونی به نظر می‌رسد فعال‌ترشدن دیپلماسی منطقه‌ای دولت روحانی نیاز مبرمی است که متأسفانه هنوز آنگونه که باید فعال نیست...

مطمنم با روحانی جواب می‌گیریم

سعید لیلزار: توافقی هسته‌ای از آنجایی که فرسایشی شده و انتظار برای آن بیش از یک نزدیک به دوسال طول کشیده بود حتماً به جامعه تأثیر مثبت خواهد داشت، یعنی همه بازار و هم فضای روانی جامعه خیلی بر این توافق تکیه کرده است اما معنی آن این نیست که در حوزه عملیاتی اقتصادی هم منجر به خوش‌بینی مفرط می‌شود. ما دولت را از لبه پرتگاه تحویل گرفتیم، مدت‌ها طول می‌کشد تا آسیب‌های واردشده به ساختارهای اقتصادی، سیاسی و اجتماعی ایران جبران شود البته من معتقدم در برخی حوزه‌ها هرگز جبران نخواهد شد مثل معوقات بانکی، این هرگز جبران نخواهد شد، اساس اصلاح طلبی یعنی ربهیز از خشونت، ربهیز از راه‌حل‌های رادیکال، ربهیز از قهرکردن با سرنوشت سیاسی کشور، ما به بهترین گزینه ممکن رای داده و همواره نیز همین کار را انجام داده‌ایم. شاید برخی بگویند بهتر از آقای روحانی هم بوده است. خب بله، این حرف را در مورد رئیس دولت اصلاحات نیز می‌توان زد، اما تمدن‌ها همواره به بهترین‌گزینه موجود در چارچوب‌های عینی و ممکنه که بتوانند در داخل سیستم فعلی و برای خروج از بن‌بست راهی پیدا کنند، رای می‌دهند. همین کار را نیز با آقای روحانی کردند و من مطمئن هستم ما از آقای روحانی جواب می‌گیریم...

ایران

وقتی مخالفان نقاب منتقد به چهره می‌زنند

حمید قاسمی فیض‌آباد: از ویژگی‌های بارز یک نظام مردم‌سالار این است که همه بازیگران عرصه سیاست، دارای شناسنامه هستند و هر سیاست‌مدار یا فعال سیاسی براساس همان شناسنامه و تابلو تفکر خویش اظهارنظر می‌کند. این مرزبندی و تفکیک باعث می‌شود اولاً یک رسانه یا گروه، به‌راحتی چهره و مواضع سیاسی خود را عوض نکند، ثانیاً مسئولیت و عواقب اظهار نظر‌ها و رفتارهای خود در سیاست داخلی و خارجی را برعهده می‌گیرد. در‌حال‌حاضر بسیاری از کسانی که فعالیت جناحی و حزبی می‌کنند، از گرفتن شناسنامه–خواینده پندیش موازین قانونی– امتناع می‌کنند. این نوع فعالیت فرافانونی باعث می‌شود آنها در هر دوره‌ای خیلی راحت و آسان تابلو و نام جدیدی برای خود برگزینند و در قبال این چرخش و تغییر مواضع، به هیچ‌کس پاسخ‌گو نباشند. ازهمین‌روست که ما با جناح‌ها و افرادی مواجه هستیم که در طول یک‌دهه گذشته مدافع و شریک یک دولت کاملاً پوپولیست بوده و آشکارا از سیاست ستیز و رویارویی با غرب دفاع می‌کردند. بسیاری از آنها رات‌ها و موقعیت‌هایی کلیدی از دولت پوپولیست‌ها به دست آورده بودند، اما بعد از پایان حیات آن دولت به‌راحتی تغییر نقش داده و در موضعی قرار گرفتند که گویی هیچ نقش و سهمی در سیاست‌های هرزبنه دولت سابق نداشتند... این آفت‌ها در فضایی مربوط به مذاکرات هسته‌ای بیش از هر زمان خودنمایی کرده است. برخی افراد و رسانه‌ها قریب به هشت سال حامی و بلکه شریک دولت سابق در عرصه‌های مختلف بودند؛ در عرصه سیاست خارجی، حاصل این همدراهی و کار تیمی آنها نیز همان چیزی بود که به تقابل همه‌جانبه ایران و غرب انجامید و شش قطعه‌شمار تحریم را علیه ملت ایران رقم زد...

سیاست

گفت‌وگو با داوود هرمیداس باوند

عربستان در قبال ایران، دچار سردرگمی شده‌است

حامد طیبی

تبی، امیر خلیج فارس

سیاست‌های تنش‌زای دولت عربستان در قبال ایران، هرچند موضوع تازه‌ای نیست اما به نظر می‌رسد از سطح موضوع «عرب و عجم» یا «شیعه و سنی» فراتر رفته و این کشور نسبت به آینده روابط ایران و غرب و توسعه همسایه فارس خود، دچار مسئله شده است. داوود هرمیداس باوند از جمله تحلیلگران روابط خارجی است که به‌سبب سال‌ها حضور در وزارت خارجه و تدریس روابط بین‌الملل، اشراف کاملی بر این حوزه دارد. وی در گفت‌وگو با «شرق»، به دلایل رفتار امروز عربستان در قبال ایران به‌ویژه در دولت میانه‌رو حسن روحانی پرداخت.

۴ **در ابتدای روی‌کار آمدن دولت روحانی، همه فکر می‌کردند روابط ایران و عربستان؛ رفتارهایی که در دوران احمدی‌نژاد دچار تنش‌های جدی شده بود، امکان بهبود و ترمیم خواهد داشت. اما واقعیت‌های جدید منطقه گویا حکایت از شرایط پیچیده‌تری در این روابط دارد. به نظر شما گام‌های لازم در این‌باره**

از سوی دولت یازدهم برداشته شد؟

مسئله عربستان و نوع رابطه پادشاهی سعودی با ایران را نمی‌توان بدون درنظرگرفتن فرایند حوادث خاورمیانه و نافرجامی‌ها و ناکامی‌هایی که عربستان با آن روبرو شده است تحلیل کرد. عربستان فارغ از موضوع‌گیری‌های رسمی ایران و سطح روابط دو جانبه، بخشی از این نافرجامی‌ها را مرتبط با نفوذ جمهوری اسلامی ایران می‌داند. عربستان قویا از آمریکایی‌ها خواسته بود استراتژی سخت‌افزاری در قبال ایران در پیش بگیرند. تحریم، گام کافی از نظر آنان ارزیابی نمی‌شد و حتی به گزینه جنگ فکر می‌کردند.

۴ **ماجرای مشهور درخواست سفیر عربستان در آمریکا از مسئولان کاخ سفید برای «کویندن سرار» و مواضع سعود الفیصل برای فشار بیشتر بر ایران، در دولت گذشته رخ داده که دلیل آن، مدیریت نادرست روابط با اعراب عنوان می‌شد. چرا امروز هم عربستان در همان مسیر حرکت می‌کند؟**

پادشاهی سعودی این انتظار را داشت که در زمان طرح این درخواست، به آنها جامعه عمل پوشانده شود اما سیاست «تأخیر و تعلل» اوپاما حاکی از عدم استقبال از این نظریه بود. حالا نیتت‌ها خبری از سیاست‌های سخت‌گیرانه نیست که غرب به سمت نوعی مصالحه با ایران پیش می‌رود و همین مسئله سبب عصبانیت بیشتر حکام این کشور شده. مسئله بهار عربی هم اثرات متفاوتی بر عربستان داشت. بهار عربی جنبش مردمی بود برای تغییر وضع موجود در نظام‌های استبدادی و استقرار دموکراسی در این کشور‌ها، اما عربستان و قطر از آن به سود خود بهره گرفتند. این در حالی است که اگر قرار باشد درباره دموکراسی صحبت شود، عربستان آخرین کشوری است که حق اظهارنظر در این‌باره را دارد. پس از اتفاقاتی که در تونس، مصر و لیبی رخ داد، آنها به سرعت سوریه رفتند. ابتدا پادشاه اردن گفت ایران سبک‌تیر و تازه‌واردتر رسیدند. اخوان المسلمین در زمان مبارک، ۸۰ نماینده در مجلس

مصر داشت و امروز، کشتار و اعدام در انتظار آنهاست و شکاف درونی سبب شد تا این کشور از یک استبداد نظامی تعدیل‌شده به یک استبداد نظامی خشن‌تر برسد، اما این وضعیت باتأیی دارد. در نتیجه این انتظار عربستان که مجموعه حوادث سبب می‌شود جایگاه رفیعی را احراز کند، تماما رنگ باخته است. آنها نسبت به آینده نیز دچار تردیدها و ناامیدی‌هایی شده‌اند پس برای کسب مشروعیت دست به اقداماتی می‌زنند و برای بلندپروازی‌های خود به دنبال بهانه و سیر می‌گردند. ابتدا از موضوع داخلی بحرن، داستان دخالت ایران را بیرون آوردند تا بتوانند برای حضور نظامی خود در آن کشور و کمک به رژیم آل خلیفه، مشروعیت ایجاد کنند. امروز هم در مورد یمن به دنبال همان سناریو هستند. این در حالی است که غرب و آمریکایی‌ها می‌گویند نشانه‌ای از دخالت مستقیم ایران پیدا نکرده‌اند اگرچه از منظر ارزشی، ایران حامی حرکت‌هایی نظیر انصارالله است و برخی از چهره‌های آن در ایران هم بوده‌اند. باین‌حال همه می‌دانند سال‌هاست حوثی‌ها در یمن سرکوب شده‌اند و حکومتی تحت کنترل عربستان، سبب تنفر مردم این کشور از سعودی‌ها شده و احساس می‌کنند عربستان، یمن فقیر را به آنها تحمیل کرده است. **۴** **البته آنها در همین موضوع یمن تا حدی توانسته‌اند فضای ملتهبی علیه ایران ایجاد کنند.**

در مواضع اولیه کشورهایی چون ترکیه و پاکستان اثر داشتند اما حالا در کمتر از سه هفته، پاکستان از همراهی با عربستان و چند کشور عربی عقب‌نشینی کرده است. آنها به اندازه‌ای درگیر مسائل و مشکلات داخلی هستند و از سویی از تیرگی روابط با ایران استقبال نمی‌کنند و ترجیح می‌دهند بی‌طرف بمانند. ترکیه هم ابتدا با هیاهوهای همیشگی اردوغان که حاصل نپختگی وی در سیاست خارجی است، موضعی علیه ایران گرفت. اما رفتار درست دولت روحانی در برگزاری سفر نخست‌وزیر ترکیه به ایران و تعدیل نظرات وی سبب شد، درک کند که درگیر نشدن در یمن به سود آنکاراست. تنها امید عربستان به کمک‌های اطلاعاتی آمریکاست و این کمی به حکام سعودی قوت قلب داده است البته مشروط بر آنکه به‌صورت زمینی وارد «باتلاق» یمن نشوند. بر این باورم که دیر یا زود عربستان، ایران و ترکیه باید

با هم بنشینند و با مذاکرات صریح و مستقیم، وضعیت یمن را روشن کنند. عربستان در شرایط روانی‌ای قرار دارد که حاضر نیست به این سادگی، یک ناکامی دیگر را هم بپذیرد و با ایران بر سر یک میز بنشیند.

۴ **ایران هم با وجود مسائل پیش آمده و حادثه اخیر فرودگاه جده، نمی‌تواند و نباید پیشنهاددهنده چنین جلسهای باشد.**

البته عربستان در آغاز به‌کار دولت روحانی اعلام کرد مایل است ملاقاتی با وزیر خارجه داشته باشد که با مقطع مذاکرات سیاست خارجی دموکرات‌ها روی ایران و مواجهه شد. من وزارت خارجه را به سبب سال‌ها فعالیت در آن به‌خوبی می‌شناسم و به شما می‌گویم اگر چه سفر معاون وزیر خارجه به‌جای دکتر ظریف انجام شد اما به‌دلیل اعتبار بین‌المللی وزیر خارجه، سطح وزیر و معاون در شرایط فعلی بسیار متفاوت است.

۴ **اما دکتر ظریف و سعود الفیصل در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل با هم دیدار کردند.**

در عرف بین‌الملل این دست ملاقات‌ها کوتاه و گذرا است و در آن ابزار امیدواری می‌شود دو طرف در آینده‌ای نزدیک با هم به‌طور جدی دیدار و مذاکره کنند. اگر در آن مقطع که عربستان به دنبال دیدار وزرای خارجه بود، این اقدام صورت می‌گرفت، شبیهان و کرد‌ها و خردمندانه بود. عربستان متقاضی بود و با توجه به اعتباری که برای خود قائل است، توقع نه شنیدن نداشت. در عین‌حال قوت پادشاه عربستان و مسائلی که پس از آن درون دستگاه حکومتی عربستان رخ داده هم به استیصال این کشور کمک کرده است و مواضع در قبال پیشتر از آنها دیده می‌شود.

۴ **نوعی تناقض در رفتار دولت عربستان دیده می‌شود. از یک‌سو در زمان احمدی‌نژاد، مدیریت نادرست سیاست خارجی و مواضع رئیس دولت‌های نهم و دهم را عامل تنش میان دو کشور می‌دانستند و از سوی دیگر، امروز که دیپلماسی کارآمد و منطقی به‌همراه سیاست تنش‌زدایی در**

عربستان دچار استیصال شده و در چنین شرایطی، خط‌مشی‌های اتخاذشده در دستگاه دیپلماسی این کشور هم تحت‌تأثیر این درماندگی قرار گرفته است. حتی آمریکایی‌ها تلاش می‌کنند با موفقیت برای حضور در ائتلاف علیه داعش، ماجرای یمن، مذاکره با عربستان در مورد موضوع هسته‌ای ایران و مسائلی از این دست، مانع درماندگی بیشتر عربستان شوند

احمدی‌نژاد باعث آن شد، نمی‌توانست. پس از آن مجمع عمومی سازمان‌ملل یک قطع‌نامه با اجماع گذراند. پارلمان اروپا نیز چنین کرد و هر نوع نفی هولوکاست، جرم تلقی شد. مجموعه اینها فضا را به نفع اسرائیل تغییر داد. آن رژیم از این نوع هیاهوها برای تدوام حیات سیاسی خود که در معرض تهدید است، استفاده می‌کند. آنها اعلام کردند به‌صورت مستقل، ایران را تهدید می‌کنند و با همین حربه، علاوه بر کمک چند میلیاردلاری سالانه آمریکا، سلاح‌های جدید هم دریافت کردند.

۴ **همسویی میان برخی مواضع اسرائیل با عربستان امری بر اساس اصل منافع است یا امکان هماهنگی هم وجود دارد؟**

نکته عجیب در این پروسه همسویی نزدیک میان عربستان و اسرائیل علیه ایران بود که هنوز هم ادامه دارد. در ماجرای به گروگان گرفته‌شدن اسرائیلی‌ها توسط حزب‌الله، عربستان و اردن هم با این رژیم همسو شدند تا شاید حزب‌الله را خلع سلاح کند و به سوریه هم ضربه بزنند اما این مسئله باعث کسب اعتبار برای سیدحسن نصرالله شد. در مورد نوار غزه هم همین اتفاق افتاد و نوعی همسویی میان رفتارهای اتحادیه عرب و اسرائیل دیده شد؛ گویی اساساً فلسطین، مسئله اعراب نیست و مسئله ایران است. معتقدم عربستان ترجیح می‌دهد افرادی در کشورهای متخاصم این کشور بر سر کار باشند که مواضع هیچانی بگیرند تا با تهییج فضا و کار تبلیغاتی، فضا را به ضرر آنها تغییر دهند. به هر حال شخصیت روحانی مثل خاتمی، سبب ایجاد اطمینان در جهان شده و این کاملاً در تضاد با منافع عربستان است. ضمن اینکه مشکلات اقتصادی پیش آمده برای عربستان و مسئله بهار عربی سبب شد ایران بیشتر به جزیره ثبات تبدیل شود و همسویی

مصالح و منافع بین ایران و آمریکا پدیدار شود. امروز ترکیه از تلاش ایران برای قدرت مسلط‌شدن منطقه سخن می‌گوید و نتانیاهو برای ترساندن اعراب، از احيای امپراتوری ایران سخن می‌گوید.

۴ **اختلاف بر سر عراق و سوریه، لبنان، فلسطین و حالا یمن، شرایط تازه‌ای را در دیپلماسی دو کشور ایجاد کرده است. موضوع رفع تحریم‌ها و بهبود روابط ایران و غرب هم مطرح است اما سوال اینجاست که آیا به‌دلیل نگرانی از بهبود شرایط یک کشور، کشور دیگر باید فضای منفی ایجاد کند و حتی وزیر خارجه خود را برای برهم زدن توافق به ژنو بفرستند؟ این در حالی است که عربستان هم حوزه نفوذ زیادی در منطقه و غرب دارد و ایران در این سال‌ها با این مسئله کنار آمده است.**

فراموش نکنیم عربستان دچار استیصال شده و در چنین شرایطی، خط‌مشی‌های اتخاذشده در دستگاه دیپلماسی این کشور هم تحت‌تأثیر این درماندگی قرار گرفته است. حتی آمریکایی‌ها نیز این مسئله را فهمیده‌اند و کاخ سفید تلاش می‌کند با موافقت برای حضور در ائتلاف علیه داعش، ماجرای یمن، مذاکره با عربستان در مورد موضوع هسته‌ای ایران و مسائلی از این دست، مانع درماندگی بیشتر عربستان شود و به‌نوعی از این کشور دلجویی کند. اینها برای مذاکره با عربستان در مورد موضوع هسته‌ای ایران و دلداری‌دادن به عربستان است اما اوپاما می‌داند راهی که برای بازسازی روابط با ایران و کوبا انتخاب کرده را نمی‌تواند در میانه راه به کنار بگذارد. همه سرمایه‌گذاری سیاست خارجی دموکرات‌ها روی ایران و کوبا است و این دستاورد بزرگی برای حزب دموکرات و خانم کلینتون به‌عنوان کاندیدای احتمالی این حزب در انتخابات سال ۲۰۱۶ است. عربستان این را درک کرده اما نتوانسته با آن کنار بیاید.

۴ **اما وزیر خارجه این کشور ۴۰ سال است سکان هدایت دستگاه دیپلماسی سعودی‌ها را در اختیار دارد. انتظار می‌رود حتی اگر قرار است بر علیه ایران فعالیت کنند، رفتارهای دیگری را در پیش بگیرند نه اینکه حادثه فرودگاه جده را ندیده بگیرند.**

وزارتخانه‌های امور خارجه هم در چنین شرایطی با هر میزان سابقه و تجربه می‌تواند دچار اشتباه شوند. گاهی مجموعه رویدادها و حوادث سبب ناکامی می‌شود و تمرکز سیاست خارجی را به‌هم می‌زند. درست است که عربستان جامعه بازی ندارد اما در همان کشور، عملکرد دولت این کشور متقنان زیادی دارد. اعلام اینکه حماس جزء گروه‌های تروریستی بین‌المللی است در خود کشورهای عربی، موضع منفی در قبال عربستان ایجاد کرده است. اخیراً هم عمان اعلام کرد رفتار عربستان در یمن نادرست است و عراق و سوریه هم همین موضع را گرفتند. به‌رحال نقش ایران در منطقه دیگر قابل گتمان نیست و مسئولان عربستان باید این موضوع را درک کنند. مسئله فرودگاه جده نیز می‌تواند یک اقدام خودسرانه از سوی آن دو مامور باشد که حتی اگر چنین باشند، عربستان باید با درک درست از آسیی که این رویداد برای حیثیت جهانی این کشور دارد، آن را به اختلاف با ایران گره نزنند. وقتی فضای روانی به‌شدت میان دو کشور بالا گرفته، چنین مسائلی می‌تواند تا حد یک فاجعه کارکرد داشته باشد.

۴ **در تحلیل‌ها آمده اساساً عربستان و ایران به سطحی از رقابت رسیدند و عرب‌ها در موضعی قرار دارند که نمی‌خواهند ایران به ترمیم رابطه با غرب بپردازد و بر قدرت منطقه‌ای آن افزوده شود. این مسئله سبب شده کار از دست این دولت و آن دولت خارج شود. از طرفی تغییر هیات حاکمه در عربستان هم گویی خیلی به سود روابط نویده و کار را بدتر کرده است. امیدی به بهبود رابطه وجود دارد؟**

فکر می‌کنم مناصت ایران و عربستان در این است که به اتفاق ترکیه به یک تفاهم در مورد منطقه دست یابند. حالا که پاکستان و ترکیه ظاهراً اظهارنظری در جهت تأیید اقدام عربستان ندارند فرصتی پیش آمده تا ایران از عربستان بخواهد نقش سازنده‌ای در منطقه ایفا کند. اینکه عربستان در این سال‌ها تلاش کرده با ایجاد در سهرهای منطقه‌ای، نفوذ ایران را خشن کند عملاً شکست‌خورده است. روزگاری فکر می‌کردند مسئله سوریه در سه ماه حل خواهد شد و حالا پنج سال است فشار اسد همچنان بر سر کار مانده و اتفاقاً تروریست‌های تکفیری در افکار عمومی جهان، منفور شده‌اند. ترکیه و عربستان نمی‌توانند نقش خود را در تقویت داعش انکار کنند. حالا صدها هزار پناهنده سوری، وبال کردن ترکیه شده‌اند. اگر در مقطعی، ترکیه در شرایط توسعه اقتصادی و مواضع سیاسی مقتدرانه قرار داشت، امروز در داخل خود دچار بحران شده است. اردوغان متمم به ایجاد نوعی حکومت خودکامه است. این کشور است و متقنان، او را به خودبزرگ‌بینی و عنانگی‌های مهم می‌کنند. در عربستان هم شرایط بعد از مرگ ملک عبدالله، چندان مساعد نیست. به نظر من، ترکیه هم مایل است کاری کند که برایش جنبه مثبت داشته باشد و میان ایران و عربستان میانجی‌گری کند تا از منافع آن سود ببرد. به‌رحال عربستان در موضوع یمن باید بداند، رئیس‌جمهوری که از کشورش فرار کرده و به خاک کشور دیگر پناه برده و متمم به «مهره» بودن است، دیگر نمی‌تواند جایی در آینده یمن داشته باشد. ایران، ترکیه و عربستان اگر به تفاهم دست یابند و اجازه بدهند گروه‌های سیاسی و قبایل یمن به گفت‌وگوهای جامع بپردازند، می‌توان برای یمن راحل یافت و آغازی برای روابط سازنده منطقه‌ای میان ایران و عربستان مشاهده کرد.

آینه دیروز

۹سال پیش در چنین روزی

- واکنش جهانی به دست‌یابی ایران به چرخه سوخت هسته‌ای (پنج کشور عضو شورای امنیت به‌همراه آلمان موضع‌گیری انتقادی نسبت به اقدام ایران در غنی‌سازی ۵/۳درصدی اورانیوم را «نگران‌کننده» و «در تضاد آشکار با تصمیم آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و بیابینه شورای امنیت سازمان ملل» خواندند)
- گزارش یک سال تجارت خارجی کشور- ۱۰ میلیارد دلار فروش؛ ۴۰ میلیارد دلار خرید
- انفجار بی‌نظمی در فرانسه
- رد ادعای نیویورک‌تایمز- بازگشت الواح گلی به ایران در زمان خاتمی
- گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس- مزایای بسیاری، با تثبیت ساعت از دست رفت

کیم‌ان

- بازتاب دستاورد بزرگ هسته‌ای ایران- غرب مات شد
- یادداشت روز؛ آقای البرادعی به جشن ما خوش آمدید (آیا آقای مدیرکل این قضاوت را می‌پذیرند که مثلاً گفته شود «اگر چه تاکنون هیچ نشانه‌ای از دخالت آقای البرادعی در فلان جنایت هولناک دیده نشده است؛ ولی از آنجا که ممکن است بعدها چنین نشانه‌ها و شواهدی به‌دست بیاید، ایشان مجبور است تا اطمینان از فقدان قطعی این اسناد و نشانه‌ها در زندان باقی بماند؟»)
- رئیس‌جمهور: با هزینه ۲ میلیارد تومان تمام بدهی دولت به فرهنگیان تسویه شد
- روزنامه‌های بغداد از احتمال تکرار تجربه الجزایر خبر دادند- احتمال کودتای آمریکا علیه اصولگرایان عراق
- نخست‌وزیر جدید: سربازان ایتالیا را از عراق فرا می‌خوانم
- با حضور آیت‌الله نوری‌همدانی صورت پذیرفت- تجلیل از ائمه جماعت اهل قلم

- طعم یک زرد- گزارشی از مراحل غنی‌سازی اورانیوم
- بازتاب ورود ایران به باشگاه هسته‌ای
- جنبال علیه مهدوی‌کیا
- زنده بر نوای مرغ سحر- سیدجعفر شهیدی در بیمارستان بستری است
- ایران تیترو اول روزنامه‌های آمریکا

ایران

- در پی اعلام توفیق ایران در دستیابی به چرخه سوخت هسته‌ای ابراز شد- تبریک جهان اسلام به ایران- سوریه، لبنان، ترکیه و نمایندگان سایر کشورهای اسلامی از پیشرفت هسته‌ای ایران استقبال کردند
- با صدور بیانیه‌ای ۱۷۳نماینده مجلس ورود ایران را به باشگاه هسته‌ای خوشامد گفتند
- رئیس‌جمهوری در جمع خبرنگار خراسان‌رضوی: دانش و توانایی ایران از خدمت صلح جهانی قرار می‌گیرد
- صورتک ۲۸۰۰ساله در دست جوان روستایی
- رئیس قوه قضائیه با ۲۳ پیشنهاد عفو موافقت کرد
- کیارستمی به ژاپنی‌ها سینما تدریس می‌کند

جمهوری اسلامی

- بازتاب موفقیت ایران در دستیابی به چرخه تولید سوخت هسته‌ای (اعلام خبر موفقیت هسته‌ای ایران، مقامات و کارشناسان آمریکایی را عملاً غافلگیر کرده است)
- دکتر احمدی‌نژاد در سومین روز سفر به استان خراسان: موفقیت ملت ایران در تولید سوخت هسته‌ای مقدمه‌ای برای پیروزی‌های دیگر است
- آغاز سفر آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی به سوریه و کویت

- اعتراض آیت‌الله سیستانی به اظهارات رئیس‌جمهور مصر علیه شیعیان

اطلاعات

- رئیس‌مجلس تشخیص مناصت نظام در گفت‌وگو با الرای العام، عنوان کرد: فشار بر ایران درخصوص پرونده هسته‌ای عواقب وخیمی برای منطقه و جهان خواهد داشت
- مصاحبه وزیر خارجه کشورمان با روزنامه‌های لوتان و ساینونگ سوئیس- اتم صلح‌آمیز؛ حق ایران
- رئیس‌جمهوری در اجتماع مردم تربت‌حیدریه: جشن فناوری هسته‌ای، ثمره ایستادگی و مجاهدت مردم ایران است
- نایب‌رئیس مجلس اعلام کرد: ایران آمادگی دارد با کشورهایی که حقوق هسته‌ای‌اش را به رسمیت می‌شناسند، مذاکره کند
- امام‌جمعه موقت تهران: علمای اهل سنت برای جلوگیری از گسترش شیعه‌گشی دخالت کنند
- امضای بیانیه‌های مشترک همکاری‌های امنیتی میان ایران و آلمان
- کنکور کاردانی ناپیوسته دانشگاه آزاد حذف می‌شود
- گفت‌وگوی اطلاعات با استاد داریوش اسدزاده؛ تاریخچه گویای عالم نمایش ایران‌زمین